

Maaïke Walters groeide mee met de materie

Combinatiefunctionaris van het eerste uur is nu manager van buurtsportcoaches

Ze behoorde bij de allereerste combinatiefunctionarissen van Nederland, werd buurtsportcoach en is tegenwoordig manager van Stichting De Schroef in Heusden. Sinds 2007 maakte Maaïke Walters het ontstaan en de ontwikkeling van de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches mee. Ze groeide mee met de materie. "Leuk om na een tijdje een nieuwe uitdaging te hebben."

"WE BEGONNEN ALS EEN ROEPENDE IN DE WOESTIJN, MAAR IN DIE WOESTIJN ZIJN TEGENWOORDIG STEEDS MEER OASES"

egenwoordig staat Maaïke Walters niet meer zo vaak met de voetjes in de klei, maar vergadert, overlegt en coördineert ze. Van 'trainingspak' is ze meer en meer een 'stropdas' geworden. "Ik maak meer strategische keuzes, sta op iets meer afstand van het uitvoerende werk." Maar veel bewoners van het Noord-Brabantse Heusden - een gemeente met elf dorpskernen en zo'n 43.000 inwoners - kennen haar inmiddels wel.

EDWARD SWIER

Walters zag haar werkerrein veranderen. Als combinatiefunctionaris had ze vooral met jeugd te maken en legde ze verbindingen tussen onderwijs, sport en cultuur. Inmiddels houden zij en haar collega's - De Schroef werkt met 3,75 fte's - zich met een bredere doelgroep bezig. Ook ouderen hebben haar aandacht. En er zijn naast (sport)activiteiten in het onderwijs veel evenementen, acties en ontwikkelingen op het gebied van zorg en welzijn bij gekomen. Jeugdsportstimulering staat nog altijd hoog op de agenda, maar het sociale domein is veel breder geworden. "Tegenwoordig kunnen we alle inwoners van de gemeente Heusden bereiken. We werken meer integraal: elke wijk, elke buurt, elk dorp binnen de gemeente Heusden wordt betrokken." Als het straks allemaal loopt zoals ze hoopt, komt ook het bedrijfsleven nadrukkelijk in beeld. "Alles op zijn tijd."

Overgewicht en eenzaamheid

Dankzij de inspanningen van Walters, haar collega's en samenwerkingspartners steeg de sportparticipatie onder de jeugd tot 16 jaar in Heusden tot liefst 86 procent. Mooie cijfers, al plaatst Walters er wel een kanttekening bij. "Want ik denk niet dat al die jongeren allemaal minimaal één uur per dag bewegen, zoals het streven zou moeten zijn."

Door veranderingen in de taakomschrijving kan nu ook de oudere bewoner van Heusden profiteren van de inspanningen van De Schroef. En dat is, weet Walters, geen overbodige luxe. "Ik ben enorm geschrokken van een GGD-rapportage over volwassenen tussen 19 en 64 jaar. Eén op de drie bleek overgewicht te hebben, en één op de drie voelt zich bovendien eenzaam. Boven de 65 zijn de cijfers nog schrikbarend. Daar gelden overgewicht en eenzaamheid voor één op de twee, en dan rond ik het nog voorzichtig af. Dat is een landelijk cijfer, waar wij nauwelijks van afwijken."

“WE CONCENTREREN ONS MEER EN MEER OP PROJECTEN DIE BEWEGINGSARMOEDE EN EENZAAMHEID TEGENGAAN”

je enthousiast van. Ik heb een heel afwisselende baan, met heel veel verschillende werkplekken. De ene dag overleg ik met een directeur, de andere dag heb ik met vrijwilligers van een vereniging te maken.”

Kennisoverdracht

In de loop der jaren zijn Walters en haar collega's wel selectiever geworden in hun projecten. “We hebben het inmiddels afgekaard, anders dreig je te gaan zwemmen. We maken gezamenlijk en ieder afzonderlijk een jaarplanning. Op het gebied van sport en bewegen is wat ons betreft alles bespreekbaar en proberen we zo veel mogelijk evenementen en activiteiten te stimuleren. We concentreren ons nu wel meer en meer op projecten die bewegingsarmoede en eenzaamheid tegengaan. Daarnaast leveren we advies over vrijwilligersbeleid, ledenwerving, nieuw sportaanbod, pr en communicatie en wet- en regelgeving aan verschillende sportverenigingen binnen onze gemeente.”

Deed Walters in de laatste jaren, via cursussen en de praktijk, veel kennis op, ze is niet alwetend. “Mijn netwerk is in de loop der jaren heel groot geworden; als ik hulp nodig heb, probeer ik die altijd uit dat netwerk te halen. Er is zo veel kennis aanwezig, het is zonde daar geen gebruik van te maken.” Ze geeft dat ook aan haar collega's mee. “Ik doe veel aan kennisoverdracht, deel alles wat kan met mijn collega's. Er is veel onderlinge intervisie.”

De laatste bijscholing die ze persoonlijk volgde was op het gebied van fondsenwerving. Handig voor de verenigingen en instellingen die ze adviseert, handig ook voor De Schroef zelf. Want er wordt van Walters wel de nodige creativiteit gevraagd. Waar in de dagen van de combinatiefunctionaris de gemeente de cofinanciering uit eigen middelen bijdroeg, is de lokale overheid dat bij de buurtsportcoach niet meer verplicht. Walters moet, plat gezegd, de boer op, partners zoeken. Het rond krijgen van de begroting is geen sinecure. “We zijn er de laatste jaren in geslaagd zorg en welzijn aan onze activiteiten te koppelen. Het zou mooi zijn als we daar ook het bedrijfsleven aan kunnen toevoegen en zo kunnen bijdragen aan de gezondheid van werknemers. Met bedrijfssport is veel te winnen. Uiteindelijk gaat het erom dat we in Heusden onze maatschappelijke doelen, minder bewegingsarmoede en minder eenzaamheid, samen moeten zien te bereiken.” ■

Het rechtvaardigde Walters' inspanningen om met de gemeente een verschuiving in de aandacht te bespreken. Het sociale domein krijgt meer aandacht, en met resultaat. Op een eerste pilotproject voor valpreventie kwamen, zonder dat daar veel promotie voor was gemaakt, tientallen 55-plussers af. En van de 120 aanwezigen bij een GALM-fittest besloot zo'n tachtig procent zich aan te sluiten bij een beweeggroep. “Een resultaat waar we trots op zijn.”

Pionieren

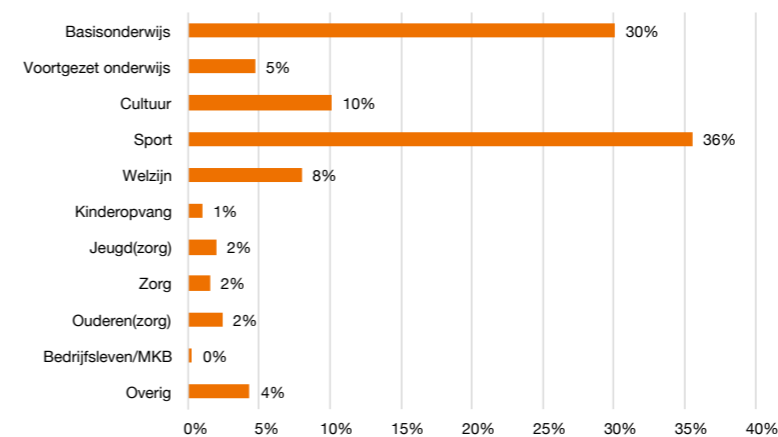
De Schroef ontstond in 2007 als een particulier initiatief. Niet lang na de oprichting riep de overheid de combinatiefunctionaris in het leven. Er is inmiddels veel bereikt. “We begonnen als een roepende in de woestijn, maar in die woestijn zijn tegenwoordig steeds meer oases.”

Hetsamenwerkingsverband tussen atletiekvereniging DAK, hockeyvereniging MHCD en scholengemeenschap d'Oultremontcollege in Drunen had in 2007 als eerste doel jeugd structureel aan het bewegen te krijgen én sportverenigingen waar nodig te versterken. Het zoeken naar nieuwe vrijwilligers was lastig, wet- en regelgeving alsmaar complexer. Walters werd in 2008 aangesteld als combinatiefunctionaris. “We hoorden bij de eerste pilotprojecten.”

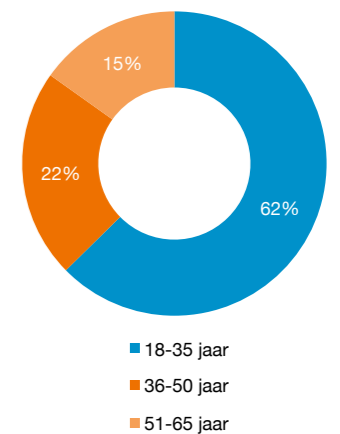
Walters, afgestudeerd in de vrijetijdswetenschappen en actief als waterpolospeelster én jeugdcoördinator bij zwemvereniging AquAmigos, was de eerste in Nederland met de functie van combinatiefunctionaris op haar visitekaartje. Ze pionierde, en doet dat feitelijk nog steeds. “Iedere keer creëer ik als het ware weer een nieuwe invulling van mijn taken voor mezelf. En het werk is nog lang niet af. Het is ook nog altijd erg leuk. Ik heb inmiddels in zo veel verschillende keukens mogen kijken, daar blijf

Cijfers in beeld

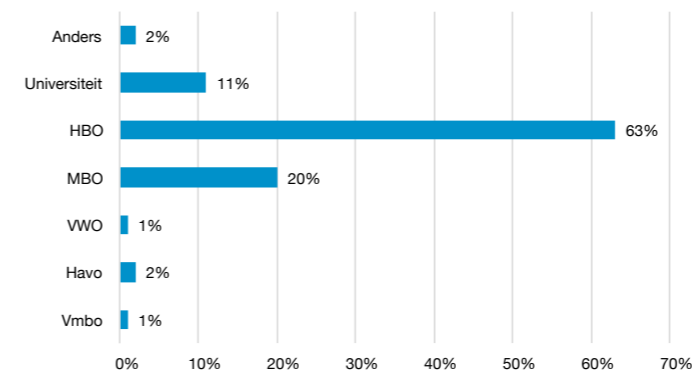
Sectoren waarin de buurtsportcoach werkzaam is (verdeling fte's)

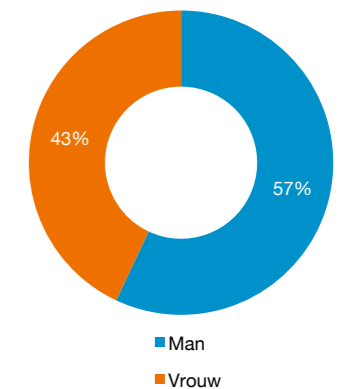
Gemiddelde leeftijd buurtsportcoach is 35,4 jaar

Hoogst voltooide opleiding buurtsportcoach

Man/vrouw verhouding

Top 10 doelgroepen waarvoor de buurtsportcoach werkzaam is

